



קול נטרונה

פרשת בא תשע"ז

ישמעו רוחקים ויבאו:

דערוויטערט אידן דערציילן בערזעליכע געשיכטעס איבער און אויפואכונג פון תשובה אדאנק בעולות פון "נטראנא"

« וויאזווי די אגרעסיווע התגורות באומות איז ליעדר מרחק אומצאליגע אידן פונעם דורך והיהדות »

אינציגענט וואס ער געדענקט נאר פון זיין יונגעט, אין איינע פון די איינצעלנע מאלו וואס ער איז געווען איז א רעפארם שול האט ער אויפאגעפאסט איז איז סיידור שטייט אסאך דאס ווארט ישראל, אבער האט ער נישט דירעקט נישט געוואולט זאגן דאס ווערטעד וויל "ישראל" האט בי אים באדייט די מדינה, מיט וואס ער האט זיך בשום אופן נישט געוואולט אידענטיפיצין... איז איז פאראהן אומצאליגע אידן וואס האסן די מדינה צוליב אירע מיסברויין קעגן ציווילע און ווילן דעריבער אויר נישט האבן קיין שום שייקות מיט די אידישע תורה ואמונה. וווען ער איז עלטער געוווארן האט אים אפט געציגן צו הערן מערד איבער די ריכטיגע באדייט פון אידישקייט, אבער ער האט זיך אלץ מונע געווההן צוליב דער ידעה איז אידישקייט מיט ציונות גיט אינאיינעם, און דאס האט ער דורך נישט געוואולט. ביז א שיינעם טאג וווען א פרײנד האט אים צום ערשותן מאל דערציילט איז עס איז פאראהן אידן איז ניו יארק וואס פראטיטסיטוין קעגן די מדינה. ענער האט געצען אויף די אינטערנצעט די נטרונה ליטעראטור וואס האט צוישן אנדערע אויר געוויזן בילדער פון דעםאנסטראציעס

די ארabiישע אמריקאנער יונגעטיכע. ער האט געהרט פון זיין פארשידענע געשיכטעס וויאזוי די מדינה האט חרוב געמאכט די הייזער פון זיירע זיידעס און אודיסגעטביבן פאלאסטינטער פון שטעהטלען. דאס האט זיין נישט געברענטט קיין איבעריגע סימפאטיעס פאר די מדינה און איזו ווי אסאך פון זיינע פרײנט און קרובים האט ער נישט געוואולט הערן פון אידישקייט און פון די מדינה.

אלי' דערמאנט א טראגי-קאמישות

אין די נטרונה אפיקסע האט מען לעצטנס געהאט אן אומגעראכטנעums און חשובער גאסט, אן ערליךער בעל תשובה מיטן נאמען אלי' דעוויס, האט זיך מטריך געווען און אידיבערגעקומען צו "נטראנא" כדי אוקטיוועטטען פון נטרונה איז צוליב די אקטיוועטטען און אנדערע וויכטיגע אויף די וועבעז'יטל און אנדערע וויכטיגע פלאטפארמען האט ער געמאכט דעם ענדגילטיגן טוש און זיין לעבן און מקבל מיט א תמיומות און מסירות.

אלי' פארציילט איז ער איז ארגינאל געבוירן דא אין די פאראייניגט שטאטן אין ואשיינגעטאן סטיעט, אין זיין געגעט וואוינען עטיליכע טויזנט אידישע פאמיליעס, פון וואס בלוייז א פיצל פראצענט זענען דערליגיעזע איזן. דאס מעדרהיט פון די ארטיגע איזן זענען ליעדר גענץליך אפגעפרעמדעת פון שמירת התורה.

זיינונגיג אין אן אמריקאנער ליבעראלע געדעלשאפט איז ער אויפגעווואקסן מיט א נאטורלייכע אפשוי צו די מדינה און אירע אקטיוועטטען קעגן אירע אראבישע שכנים. גיינדייג אין שלע און אין קעמאפוס זענען זיין אויפגעווואקסן אינאיינעם מיט





אל' דעוויס הי'ז בי זיין הכרת הטובה באזען אין די 'נרטונא' אפיסעס אין ברוקלן

נאך א גאנץ לעצטיגע גרים איז געקומען פון א איד אין מאנהעטן, יוסף אהרןאו וואס האט זיך אונומלט פארשטענדיגט מיט נטרונה איז ער וויל לערננען מעער איבער אידישקייט, לוייט וויל זאגט איז ער אויפגעוואקסן אין א פרײיע שטוב אן אמונה ר'ל, און איז קעגן ציונות צוליב אומאראלישע התנהגות. אצינד איז ער געווואיד געווארן פון תורה טרייע אידן וועלכע זענען קעגן דעם רעווין הציונות וויל ער לערננען מעער איבער אידישקייט און די תורה היך.

ולכשטעמץא לומר, איז דאס די נייע ווערטיע פון העברה על הדת וואס די ציונים זיינע און בכרחבי תבל. עס זענען פאקטיש פארהאן אומצאליגע פארווארפערנע אידישע נשמות וואס ווילן ליידער נישט האבן קיין שייקות מיט אידישקייט בכלל, און מיט שמירת התורה והמצוות, בלוייז צוליב דעם נגעטען בליך וואס זיך האבן אויף איזראעל וואס זיך באטראכטן וויל א חלק פון די אידישע אידענטיטט און זענען

בארימטעה ישיבה פאר בעלי תשובה אין ניירק, וואו ער שטייגט בתורה ובבעודה. ער האט אבער געשפירות א ספצעיכעל ער הטובה פאר דעם מפעל "נטרונה" וואס האבן לוייט זיין וווערטער אים באשיינפערליך ערמעגליכט צו מאכן דעם שינוי לטובה, ער איז דעריבער ספצעיכעל אRibערגעקומען פערזענליך באגריסן די שטאָב און פאַרכײַלן זיין העכסט – וואונדערליך געשיכטע.

ווײַ אומגאַוביליך עס הערט זיך איז אל' נישט דער איינציגער. אין די לעצטעה תקופה האט "נטרונה" געהערט ענלייכע אֶזעְלְכָע גְּרִיסָן פון מערערע זיינן. א ביישפֿיל איז אַבְּרוּם תָּמֵר, אַאַיד פון טעקסעס, וואס האט זיך אַסְאָך גַּעֲשִׁיבָן דורך עלאַקְטְּרָאַנְיָשָׁע פָּאַסְטָמִיט נְטְרֹוֹנָא, אַן אַצְּינֵד בעט ער מען זאל אַים שִׁיקְוָן אֶעֱבְּרָאַנְיָשָׁע לְוח אָונְ אַנְדְּעָרָע אַידִישָׁע דער אַידִישָׁע גַּעֲבָרְוִיכָן. ער האט באַשְׁלָאָסְן צו האַלְטָן תורה ומיצות לוייט זיין ידיעות און בעט מען זאל אַים אַרְוִיסָהּ הַלְּפָן.

אַפְּגַעַהְאַלְטָן קעגן די מדינה. אַל' זאגט אונז, "דאָס אַיז געוווען דאס ערשטע מאַל וואָס אַיר האַט געהערט אַז עס קען זיין אַידְן וואָס זענען קעגן ציונות, דאס האַט מיר געעפָעַנט די אַוְיָג אַז עס אַיז פָּאַרְהָאָן אֶזְאָ דערְהָעָר, אָונְ מִיר גַּעֲגַבָּן דעם ערשְׁטָן שטוף צו זוכָן דעם אַמְתָּפָן אַידִישְׁקִיִּיט".

אַל' אַיז נאָך פָּאַרְאַיבָּעָר אַלְאָגָעָן ווּעָג בִּזְעָר אַיז פָּאַרְוָאַנְדָּלְט גַּעֲוָאָרָן אַין אַ פָּוּלְשְׁטָעַנְדִּיגָּעָר בַּעַל תְּשׁוּבָה מַדְקָך בְּקָלָה כְּבָחוּרָה, ער ווִיזְט אַבָּעָר אַן אוֹיף אַ זַּיִעַר ווִיכְטִיגָּע ווּעַנְדְּפָוָנְקָט אַין זַיִן דָּרָךְ הַתְּקָרְבָּות בְּתְשׁוּבָה, דאס אַיז גַּעֲוָעָן אַרְוּם צַוְּיִי יָאָר צְרוּקִיךְ זָוְמָעָר צִיטִיט, ווּעַן עַס האַט זִיךְ אַנְגַּהְוִיבָן קָאָכְנָא אַבָּעָר דִּי גִּזְרָה פּוֹן "גִּיסָּס" וואָס די מדינה האַט דָּאָן צָום ערשְׁטָן מַאֲלָדָרְכָּעָפִירָט, נְטְרֹוֹנָא האַט זַיִן דֻּעָמָאָל גַּעַלְאָזְטָ קָאָסְטָן אַוְן פּוּבְּלִיצְרָט אַ קָּאָסְטָבָּאָרָן ווִידְיָאו פִּילְם ווּאָוּרְהָבָּעָן יַעֲקֹב שְׁפִירָא שְׁלִיטָא הָאַט אַבְּעָרְגָּעָגָעָבָן דָּעַם מַעַסְעַדְשׁ פּוֹן יְהָדוֹת הַחֲרָדִית אַוְן אַרְוִיסְגָּעָרְעָנְגָט בְּטוּב טָעַם וְדָעַת דִּי שְׁטַעַלוֹנָג פּוֹן תּוֹרָה טְרִיעָא אַיְדָן צַו דִּי מִלְּיטָעָר אַוְן צַו דִּי גַּאנְצָעָה בְּכָלְלָוֹת. יַעֲנָעָר פְּרָעָזְעָנְטָאָצִיעָה הָאַט גַּעַהְאָט אַן אַוִּיסְעָרְגָּעָוּעָנְלִיכָּעָה הַשְּׁפָעָה אַוְן צְרוּקָלָאָצִיעָה, אַוְן אַיז אַנְגַּהְוִיבָן אַוְיךְ צַו אִים, ער האַט עַס דָּאָן גַּעַזְעָן, אַוְן ער גַּעַדְעַנְקָט נָאָך עד הַיּוֹם ווִי דָאָס האַט אִים אַוִּיגְעַשְׁאָקָלָט אַוְן קָלְאָגְעַשְׁטָעַלְט אַז זַיִן אַפְּרָוּמָעָר עַרְלִיכָּעָר אַיד מִיְּנַט בְּהַחֲלָט נִשְׁתָּוֹת זַיִן אַסְמָפָאַטִּיקָּעָר פָּאַר אַיזְרָאָעָל. נִשְׁתָּוֹת דָּאָן האַט ער זַיִן גַּעַשְׁטָאָרָקָט נַאֲכָמָעָר אַין זַיִן הַתְּקָרְבָּות בְּתְשׁוּבָה, ער האַט אַסְאָך גַּעַלְיִינְט אַוְן גַּעַנִּישְׁטָעַרְט אַין די נְטְרֹוֹנָא אַרְכִּיוֹן אַפְּטִילְלָגָן אַוְיךְ דָּעַם נְטְרֹוֹנָא וְעַבְּדִיטָל, בִּזְעָר האַט זַיִן גַּעַוּוֹעָן גַּעַנְצָלִיךְ צַו אַבְּעָרְלָאָזְן זַיִן פְּרִיעָא לְעַבְּנָסְטִיְיָגָעָר אַוְן ווּעָרָן אַרְכִּיטְגָּעָר בַּעַל תְּשׁוּבָה.

אַל' לְעַרְנַט הַיִּנְטָט צּוֹתָאָגָס אַין אַ

היותר טוב ווי א קואל פון אינפארמאציע און קראנטע חומר למחשבה פאר די הונדערטער טויזנטער באזcueר מכל רחבי-table.

גלאיכציגיג ארבטע מען וויטער אויף קעסל און כלים אין דעם געבעט פון די סאציאלע מידיא, וואס גרייכט באשיינפערליך צו מליאנען איבער די וועלט. אין די לעצטעה ואכן אין אויסגעשיקט געווארן נאר עטליכע רעקאדריטע פרעצענטאציעס מיט פאסיגע גוט – אפקלונגענד מעסעזשעס איבער די תורה שטעלונג איבער דעם דורך הגלות פון אידן. עס לאזט זיך נישט גלייבן ווי יעדעס מאל באזונדער ווערן די מעסעזשעס אויפגעכאמט מיט א בליעך שנעלקיט און אויסגעשיקט דורך ריזיגע אקונטס מיט צענדייגער טויזנטער נאכפלאגער וואס העון דעם הכרזת היהדות החדרית אויפֿן שטארקסטן פארנעם וואס אין נאר שיין.

ולמודיע הנו צרייכים, איז מען מוטשעט זיך זיינער צו דעKEN דעם לויפענדן בוועשעט, בנוסף צו די פילע פראייעקטן וואס קאסטען אפעפורותזהבאנז וואס וועלןאנז אריינציגען אין גרויסע אויסגןבן. במתותא מינינכו, נעטט א טיליל אין דעם מורה'דיגן קידוש ה' וואס איז א מגן ומחהסה מכל המקריגים ועתקין ביישן. העלפט די עבודת הקודש מיט א יערליך מעמבערשיף, ומני ומין ■ תקלס עילאה.

וואס ווערט פארשפראיט דורך די פועלות פון נטרונה בהשלט ובבדעת ווערט נתקבל על הלב פון אידן וואס אונערקענען איז ס'אץ יא פארהאן הונדערטער טויזנטער פרומע אידן וואס האבן נישט קיין שייכות מיט די מדינה, און בעצם איז דאס ציונות דער היפוק הגמור פון א ארבינדונג מיט אידיישקייט אדער די תורה הק'.

די געוואלדייגער פרסומים וואס ווערן ב"ה פארשפראיט פאר מליאנען איבער די וועלט, דינט אלזא בדורך אגב נאר איז אינטערסאנטער אבער וויכטיגע ציל, עס איז נישט בלוייז מפרסם פאר די גויי הארץ איז די ציונים זענען נישט די פארטערטער פון כל ישראל, נאר עס איז אויך מפרסם פאר "אידן" איז די ציונים זענען נישט די פארטערטער פונעם ארגינעלען אידיישן פאלק.

אייז טאקע כדאי צו ערוואנען איז די שטאפלען פון די פועלות חובקות זרועות עולם זענען איז לעצטעה ואכן דראסטיש געשטייגן מיט א רייע קאסטבאדע אונטערנעםונגען וואס טווען מסיר זיך דעם חרונן אפ בקנאו את קנאתי. צוישן אנדערע ארבטע מען אומאויפהעליך איזיך דעם שפאגל ני איבערגעפרישטן וועב – זייטל וואס האט שוון אריינגעזיגן איז הונדערטער שעות ארבטע און צענדייגער טויזנטער דאלארן פאר פראפעסיאנאלאו וועב – דעיזינער און פראגראמערעד איז אלעס זאל האערגעשטעלט ווערן על צד

ממאס די איזראלייש פרעכער מהלך. ס'אץ דא טויזנטער פרייע ליבעראלע אידן אין אמריקע און אין אנדערכע לענדער וואס באטראכטן די התగות באומות פון איזראעל ווי אן אומרכעט קעגן ציווילע און אן אנגיענדע קרים וואס האט נישט קיין בארכטיגונג. דאס ברענטז זי אן אפשי און אן עקל פון יעדע שייכות צו אידיישקייט, וווען זי וויסן נישט מב Hind צו זין איבער דעם חילוק פון יהדות און ציונות.

לדאכונינו איז דאס בלוייז ערגער געווארן אין די לעצטעה יארן ווען עס האט נישט בלוייז מפרסם פאר די גויי הארץ איז געשהפן דאס בילד איז וואס מער פרום און ארטאדאקסיש באדייט דאס מער ציוני'סטייש געשטיימט און ראנדיקאל מיליטאנטיש. עס גיט דעם אונבליך איז אויב וויל מען זיך אונשליסן איז די אידיישע תורה פרינציפן, מוז מען זיין גאר לאיאל אין שטיעצע פון איזראעל, א זאר וואס עקלט זי און דערוויטערט זי פונעם דרכ התורה. עס איז א טרוקענער פاكت איז אין די לעצטערע יארן איז זיינער נתמעט געווארן די חזורים בתשובה בפרט אויף דעם אמעריקאנער באדען.

אזו איז די מדינה מיט אירע שריט פון התగות באומות איז גורם שמד דורך מרחק אידיישע קינדער מקור מחייבתם און איז זי במשרים ובעקיפין מונע פון נתקרב ווערן צו אידיישקייט, לאידך גיסא זעהט מען אבער איז דער מעט מן האור ■

בריווען און נדבות:	פון נטרונה	אקטואלע נומברע	צו באקומען קול נטרונה	ספיעציילער קאמפין נומער	קול נטרונה
True Torah Jews 183 Wilson St. PMB 162 Brooklyn NY 11211 www.truetorahjews.com	718.504.4513	718.841.7053	שיקט אייער: אנפראגע צו: info@truetorahjews.org	718.873.0055	ווענטראאלע נומער: שטייען גרייט אפקזונעמען איעיר בריטהארציגע נדבה צו יעד געלעננהייט

**אומבאשטעטיגטע באַריכטן אֵין "זְשָׁעָרוֹסֶלֶם
פָּאוֹסֶט" דִּוִּינָן אֵן אוֹיפָא פְּרִישָׁע סְנוֹזוֹטָאַכָּע
צְוֹוִישָׁן פְּרַעֲזִידָעָנָט אַבָּאָחָא אֵון בִּיבִּי נְתָנִי'**

גארנישט צו פאלרין פון אן אבאמא
נאמינאציע אין די יונ. בעט וואס יעדער
וויסט איז די אטמאספערע אין די יונ. איז
אויסטערליש אנטי איזראעל געתשימט
מייט כסדר' דיגע רעזולאציעס קעגן אירע
שריט, און אויב עפעס קען אבאמא אלס
געווועצענערא אמעריקאנער פרעיזידענט
נאר איזהעלפן מייט פארשיידנס לטובות
די מדינה. זיינdegig דער פרעיזידענט וואס
האט פاكتיש געשאנקן דאס מערסטע
פינאנצייעלע שטיצע אין היסטאריע פאר
אייזראעל.

אבל ביבי וויל זיך אצינד פערזענלייך
אפרעכענען מיט אבאמא, נאר די
nidur�אגע וואס ער האט ארײַנגעהוויבין
בְּיִ דעם איראן דיעל וווען א דיעל איז
אויסגעפֿירט געווואָרַן טראָץ זיַּן עזות־דיגע
רעדע אַין קאנגרעס. דער זשערוסלעט
פאָסֶט באַצְיַיכֶנט עס מיט די ווערטעָר
נְתַנֵּי פְּלָאַנִּירַט אַ פֻּרְזַעְנִילְכָּעַ צוֹרִיקְצָאַל
פאר אַבָּאָמָא".

יבעריג צו ערקלען וואס איז אַרט
קאנטערווערטסיע קען באַדִיטן פֿאָר
אַידן אַיבָּעָר די וועלט. עס דָּאָרָךְ קָלָאָר
דעָרָהָעָרָט ווּעָרָן דָּעָר אַוִּיסְגָּעַשְׂרֵי פֿוֹן
אַידן מאַמְּנִים בָּהּ אֶזְעָרָךְ רָאַשׁ הַכּוֹפְּרִים
אַיז נִישְׁתְּ אָונְזָעָר פָּאָרטְרָעָטָהּ, אַידן אַין
אַמְּעָרִיקָע אָוּן אַיבָּעָר די גָּאָרָעָר וועלט
צָעָנָעָן גַּעֲטָרִיְּ דָּאָס לְאָנְד אָוּן וועלן קִינְמָאָל
נִישְׁתְּ רָעוֹאַלְטִירָן אֶדְעָר טָוּמְלָעָן קָעָגָן
וועלטָס פְּרָעָר אֶדְעָר לְעַנְדָּעָר. כִּי בְּשִׁלְוָהָה
■ יהי' לך שלום.

ארabiשע לענדער און בויען א קאאליציע צו צעתטערן דעם פלאן וואס ער רופט אן די אבאמא פראיעקט". א געהילך פאר התני האט אנגעלבליך געזאגט פאר די "אל דשאָרדיע" ניעס קוואל אֶז נתני זעהט א געלעגןהייט צו אוועקشتעלן גוטע באציאוֹנונגען באיזרט אויף געמיינזמאמע אינטעדערען מיט אנדערע ארabiשע לענדער פון וועמען אבאמא האט זיך אוועק געריקט.

בibi איז ציטירט געוווארן "אייז אכט יאר פון האבן אבאמא אין אפיס נישט גענוג עזועען? יע策 וויל ער זיין אין א פאצץיע ואס ווועט אונז פאראוודזאכן שוועריך'יטן אין די אונטערנאציאנעלע ערנען".

א קוואל נאנט צו ביבי האט נישט
אטגעלי'יקנט דעם בארכיט פון אל -
דיזארידא אֶז דער פרעמעיר אויסן
טאקווע צו טארפעדירן "די אבאמא
פראייקט", יענער האט בלוייז קרייטיקידרט
לעם פרעוזידענט אויף אַרייע אישוס,
אַרייניגערדעכנט דִ אַיראן דיעל, דִ סוטאציע
אוין עגיפטן.

אויפריכטיגע אנאליזירער צווייפלען
אויף דעם גאנצן בארכט וואס איז
ישיט געהעריג באשטעטיגט געווארן
וורך פראמינגענט מידיא נעוץ. עס איז
יייער נישט מסתבר איז א געועצענער
אםעריקאנער פרעיזידענט זאל אפילו
קענען ערונעלט ווערן אויף איז שטעלע
און די יונ. אבער אלענפאלס צייגן זאכן
הענער איז די מדינה האט גראדע

אויב האט זיך געקבענט דוכטן איז דעד
קאמפ פון דעם דל גאה בעבי נתני' קעגן
דעם אמעווייקאנעם פרעוזידענט, וואס
אייז געקומען צו איר קלימאקס ביימ
פארלאפענעט איראן – דייל, אייז שווין
עטוואס איינגעשטיטל און וועט קומען צו
אייר ענדע ווען אבאמא וועט קומענדיגע
אייר פארלאזן דעם אוועל אפיקס, זאגט א
ニシット באשטעטיגטע בארכיט אין דעם
ז"שעורסלעם פאוסט" איז דעד קאנפליקט
קען זיין וווײיט פון פארטיג, אויף א פארנעט
וואס קען נאך איבערשטיגן דאס ביז
יעטנייגע.

דער בארכט אינעם 'זשעראסעלעם
פאוסט' ציטירט פון אראבישע ניעס
קוועלעד אָז פרעוזידענט אַבעמאָ האָט
ארינגעגעבן אָ בִּיד אַיבערצונעמען
די פאָצִיע פון "זיכערהייט גענעראל
סְעַקְרָעַטָּאָר" פון די י.ענ. נאָכְדָּעָם ווֹאָס
דער יעַצְטִיגָּעָר סְעַקְרָעַטָּאָר באָן קֵי- מאָן
וועט ענדיגן זיין טערמִין דעם קומענדיגן
סְעַפְטָעַמְבָּעָר 31 למספָּרָם. אָוָן עַס ווַיִּסְט
אוּיך צו דערציילן אָז אַבעמאָ האָט שׂוֹין
דּוֹסְקִיסְרֶיט די טַעַמָּע פון לוּפִין אלְס
סְעַקְיּוּרָעַטִּי גענעראל" מיט דעמאָקָרָאָטָן,
רעַפְוּבְּלִיקָאנָאָר, אָוָן אַידִישָׁע פֿאָרְשְׁטִיְיעָר
איַן די פֿאָרְאַיְינְגָּטָע שְׂתָאָטָן.

לויט די בארכטן איז עס געוען ביבֿוֹתְנִי אלס דער ערשטער זיך אָרוּיסְצּוּשְׁטָעלְן און קלארשטיינן איז ער ווועט דאס נישט לאזין פאסיַן. ער פלאניַרט צו עדרַיְיכָן אָגעַמְיָן צוֹזָאמָרְבָּעַט מײַט געוויסְעַג